

Mobiliteit in landelijk gebied onder druk door afnemende betaalbaarheid auto

29 augustus 2025

De mobiliteit van bewoners in landelijke gebieden staat onder druk, zo blijkt uit onderzoek van ANWB. Zolang mensen beschikken over een auto vinden ze essentiële voorzieningen zoals zorg, onderwijs en winkels goed bereikbaar. Maar zonder auto wordt het bereiken van voorzieningen een stuk lastiger. De auto is in landelijk gelegen gebieden geen luxe, maar een noodzaak. Dat de betaalbaarheid van autorijden steeds meer onder druk staat heeft directe gevolgen voor de bereikbaarheid van landelijk gebied. Om de leefbaarheid in het landelijk gebied te behouden moet autorijden betaalbaar blijven.

Betaalbaarheid onder druk

De stijgende kosten van autobezit vormen een reële bedreiging voor de bereikbaarheid van het landelijk gebied. Met name de toenemende brandstofkosten zijn een probleem. Door de steeds hogere accijns en door nieuwe CO2-heffingen vanaf 2027 neemt de prijs van brandstof steeds verder toe. Elektrisch rijden is voor veel mensen nog geen optie, onder meer vanwege de hoge aanschafprijs. Het openbaar vervoer is in landelijk gebied vaak geen reëel alternatief, omdat het OV steeds verder wordt afgebouwd en daarmee langere reistijden ontstaan – vooral in de avonden en weekenden. Ouderen, jongeren en mensen met een lager inkomen worden hierdoor het hardst getroffen.

Autobezit bepaalt bereikbaarheid

Het onderzoek naar bereikbaarheidsbehoeften in het landelijk gebied laat zien dat 74% van de autobezitters in die gebieden het bereiken van voorzieningen als eenvoudig ervaart. Van de mensen zonder auto ervaart 54% het bereiken van voorzieningen juist als minder gemakkelijk. Voor 19% van de respondenten is het openbaar vervoer het enige vervoermiddel. Vooral deze groep ervaart de bereikbaarheid vaker als lastig. Voor niet-autobezitters zou deelmobiliteit een oplossing kunnen zijn, maar de beschikbaarheid van bijvoorbeeld deelauto's of deelfietsen blijft beperkt in het buitengebied en is onvoldoende bekend bij de bewoners.

Oplossingen

ANWB ziet een aantal manieren om landelijk gebied bereikbaar te houden:

- De auto is een essentieel vervoermiddel in het landelijk gebied. Daarom is het belangrijk dat autorijden betaalbaar blijft, bijvoorbeeld door voorkomen dat brandstofprijzen stijgen.
- Slimme OV-oplossingen kunnen bijdragen aan bereikbaarheid voor mensen zonder auto, bijvoorbeeld door flex-vervoer aan te bieden.
- Deelmobiliteit in het landelijk gebied actief promoten en toegankelijker maken binnen landelijk gebied.
- Voorzieningen zoals zorg en winkels weer dichterbij bewoners te brengen om afhankelijkheid van dure mobiliteit te verminderen.